

DIS- kutabelt

Medlemsblad för DIS Syd

Nr 2, 2017

Vitskövle slott i DIS-kutabelt se sidan 10

Erbjudande till släktforskarföreningar se sidan 16

Tack Niklas, Arkiv Digital ...

Vid förra styrelsemötet skulle jag ha tagit med reklammaterial som skulle vidare till Staffan Knös och som skulle användas vid *Släktforskning i Sydost* i Oskarshamn, men det hade jag glömt bort. Jag frågade om Arkiv Digital hade någon som skulle resa dit? Niklas Hertzman svarade då att han skulle dit och kunde ta med våra grejor med sig. Perfekt! Vi är djupt tacksamma.

Om du är medlem i DIS, men inte är medlem i DIS Syd, så passa på att betala in 50 kr till DIS så blir du medlem i DIS Syd 2018 också för samma pris.

Passa på att besöka släktforskardagarna i Halmstad (se annons på sidan 18).

Om ni besöker era släktingar i sommar så glöm inte bort att visa dem er forskning.

En riktigt fridfull och skön sommar önskar

Jan Nilsson

Er ordförande

DISkutabelt

medlemsblad för Föreningen för
Datorhjälp i släktforskningen,
region syd. DIS Syd.
Utgivningsbevis 21725

Upplaga

3 500 ex, 4 ggr/år

Ansvarig utgivare

Jan Nilsson

Redaktör

Mats J. Larsson
mats@dis-syd.se

Tryck

GL Tryck Kristianstad

DIS Syd

Porfyrvägen 20, 224 78 Lund
046-22 21 690
Bg 4246-7058
Org.nr 846005-7527

Hemsida:

<http://www.dis-syd.se>

Årsavgift

Helbetalande 50 kr
Famijemedlemskap 25 kr
Medlemsskap i DIS centralt erfordras.
Helbetalande 180 kr
Famijemedlemskap 90 kr

Adressändring

anmäls av medlemmar alltid via
[https://www.dis.se/sjalvservice -
medlemmar](https://www.dis.se/sjalvservice-medlemmar)

Bidrag till DIS-kutabelt

Vill du dela med dig av dina erfarenheter av släktforskning med eller utan dator? Har du synpunkter på vår tidning eller vår förening. Vi tar gärna mot ditt bidrag i **DIS-kutabelt**. Kontakta vår redaktör Mats J Larsson på 044-12 63 91 eller mats@dis-syd.se. Manusstopp för nästa nummer är den 1 augusti.

Material kan skickas till redaktören. Författarna ges möjlighet att granska de redigerade artiklarna före tryckning. Citat ur **DIS-kutabelt** får göras om källan anges. För återgivande av signerade artiklar samt illustrationer krävs tillstånd av författaren, illustratören eller fotografen.

Omslagsbilden med Vittskövle slott har tagits av redaktören. Övriga fotografier i tidningen är Jan Nilsson och Hans Bjernevik. Lena Ekelund Ringbrant, Torgny Larsson, Staffan Knös, Sven Rosborn, Anders I Andersson, Christina Sagersten samt Helge Olsson har lämnat fotografier och illustrationer till sina bidrag. Annonsen för släktforskardagarna i Halmstad har arrangören tillhandahållit. Övriga illustrationer har hämtats från webbsidor som DIS, Rötter och Henning Benders.

Redaktörens spalt

När jag sitter och lägger de sista händerna vid årets andra nummer av *DIS-kutabelt* har sommaren kommit till Kristianstad. Igår var det 21 grader varmt. Men för inte så länge sedan frös knopparna på vår Magnolia i trädgården. En natt när det varit sex minusgrader var de helt svarta. Förfärligt! Jag som hade tänkt att Magnolian skulle pryda omslaget, men det fick bli Vittskövle slott i stället. Det passar också tycker jag.

I förra numret hade vårt Disbytombud Christer Thörn skrivit en debattartikel där han uppmanade medlemmarna att noga studera de avtalsvillkor som de amerikanska släktforskarföretagen MyHeritage och Ancestry tillämpar. Christer kallade dem slavkontrakt. Hans artikel väckte gensvar i läsekretsen och några släktforskarföreningar i Skåne har bett om att få trycka om artikeln i sina egna medlemsblad. Det har både Christer och undertecknad samtyckt till. För någon vecka sedan återkom Christer med en liknade varning för företaget Geneanet. Han visade ett exempel från Geneanet vad en uppgiftslämnare hade publicerat där. Denne hade blandat hop en av regissören Ingmar Bergmans fruar, Ingrid von Rosen, med skådespelaren Ingrid Bergman, som han påstår varit Ingmar Bergmans fru! Eftersom det inte fanns utrymme för en artikel i ämnet i detta nummer vidarebefordrar jag Christers varning på detta sätt.

Mina kurser i släktforskning är över för terminen. Jag har endast kvar min sista introduktionsträff om Disgen2016 som jag har haft för styrelsen i Kristianstadsbygdens Släktforskarförening. Jag hoppas att vi kan fortsätta med sådana introduktionsträffar till hösten.

Vid DIS Syds styrelsemöte förra veckan ägnades mycken tid åt vad föreningen ska göra för att få fler medlemmar och för att marknadsföra vårt nya program Disgen2016. I tidningen publiceras därför ett erbjudande till släktforskarföreningar i vårt område om kostnadsfri information om programmet.

I tidningen finns en artikel om vanliga frågor (FAQ - frequently asked questions) om Disgen2016 som

Torgny Larsson skrivit. Det är ytterligare en insats för marknadsföring av programmet och för att göra det enklare för medlemmarna att installera det m.m.

I övrigt i detta nummer medverkar vår nyvalda styrelseledamot Lena Eklund Ringbrant med två artiklar. Välkommen Lena! Det finns flera sidor om de olika släktforskarträffar som arrangerades i vårt område under mars och april och naturligtvis om vårt eget årsmöte i Hässleholm den 2 april. Och Helge Olsson fortsätter till min glädje med sin Mac-spalt.

Huvudartikeln är ett referat av Henning Benders föredrag om *Sydsvensk Udvandring til og via Danmark* vid årsmötet. Jag fick själv veta hur jag kan få tag i fler uppgifter om min mormors mors systrar Karna och Hanna Mänsdotter som lämnade Bulltofta för Danmark 1858 och 1860. Han berättade också om den skånska utvandringen till Bornholm. Den har jag också kommit i kontakt med i min egen forskning, genom en ingift faster, vars mor föddes 1877 i Vallby, samma år som hennes familj återvänt från Bornholm. Alla i hennes familj dog senast 1883, fadern på Bornholm 1877, och Anna Celia eller tant Hansson, som jag kallade henne, fick växa upp på fattighuset i Bolshög.

Jag fortsätter att verifiera uppgifter i min forskning. Jag har nu endast faddrarna kvar och jag räknar med att skicka ett nytt Disbytutdrag före sommaren.

Jag önskar läsarna en skön och avkopplande sommar. Vi ses kanske på Släktforskardagarna i Halmstad.

Mats J Larsson

Innehåll

- 2 Ordförandens spalt
- Nästa nummer av *DIS-kutabelt* och foton i detta
- 3 Redaktörens spalt
- 4 Sydsvensk invandring til og via Danmark, referat av Mats J Larsson
- 6 En lyckad emigrationsforskning av Lena Ringbrant Ekelund
- 7 Släktforskning i Sydost av Staffan Knös
- 8 Vanliga frågor - FAQ - om Disgen 2016 av Torgny Larsson
- 10 Släktforskardag på Malmö Stadsarkiv med föredragsreferat av Mats J Larsson
- 13 Skånes Släktforskarförbunds stämma av Anders I Andersson
- 13 DIS Syds årsmöte av Mats J Larsson
- 14 Släktforskardag i Helsingborg den 28 oktober
- 14 Per Halling - konduktör i Ängelholm av Lena Ringbrant Ekelund
- 16 Släktforskningsningens dag och DNA av Mats J Larsson
- Erbjudande till släktforskarföreningar
- 17 Mac-spalten med Helge Olsson
- 18 Annons Släktforskardagarna i Halmstad
- 19 Program DIS Syd hösten 2017
- 20 DIS Syd styrelse, faddrar och övriga funktionärer

Sydsvensk utvandring til og via Danmark

DIS-Syd hade lyckats engagera Henning Bender, bosatt i Nexø på Bornholm som föreläsare vid vårens årsmöte i Hässleholm den 2 april. Henning Bender är historiker och har bl.a. varit arkivarie på Rigsarkivet och Stadsarkivarie vid Aalborgs stadsarkiv och också ansvarig för Det Danske Utvandararkiv. Han har dessutom skrivit ett flertal böcker om utvandring från och till olika delar av Danmark och om svensk invandring till Danmark. Vi hade fått tag i en verklig expert i ämnet *Sydsvensk invandring til og via Danmark*.

Varför är forskning över ländernas gränser så viktig? frågade Henning. Mellan 1850 och 1910 utvandrade mer än 82 000 svenskar till Danmark och 35 000 familjeförsörjare blev danska medborgare.

Är de svenska källorna tillräckliga?

Nej, svarade Henning, de måste kompletteras med de danska källorna. Hela 251 000 svenskar som emigrerade över Nordsjön och Atlanten 1852-1910 reste via Danmark och över 94 000 av dem blev aldrig registrerade som utvandrare i Sverige.

Henning tog som utgångspunkt en dansk och en svensk forskare i ämnet ut- och invandring. William Scharling, som publicerade Danmarks Statistik år 1885, om *Indvandringen til Danmark*. Danmarks första fremmedlov kom 1875 och riktades främst mot svenska invandrare och var en kompromiss mellan behovet av arbetskraft och främlingsfientlighet. Svensken Gustav Sundbärg fastslog i sin *Emigrationsutredning* att det fanns bättre löner, arbetsvillkor och bostäder i Danmark än i Sverige. Svenska emigrationsforskare efter Sundbärg har hävdade att det saknas ca 115 000 svenska utvandrare i husförhålls- och flyttningslängderna. Man har förklarat den *olovliga* utvandring med att det tillhandahölls s.k. *Amerikavästar* i Köpenhamn, med nödvändiga papper

för resan till Amerika. Bender menade att västarnas betydelse har överdrivits, eftersom det då inte krävdes flyttbetyg för inresa i USA.

Varifrån kom svenskarna i Danmark?

Mellan 1850 och 1910 var Danmark det näst största mottagarlandet av svenska invandrare, 95 000 jämfört med USA 948 000. Nästan 90 procent av de svenskar som utvandrade till Danmark kom från Skåne, Blekinge, Halland, Kronobergs samt Göteborgs- och Bohus län. Integrationen av svenskarna i Danmark var tämligen enkel eftersom det handlade om samma religion, liknande språk eller dialekter, samma utbildningsnivåer samt underskottet på unga män i Danmark. Plus att svenskt tjänstefolk

kunde räkna med att få hälften av vad en dansk fick i lön, men ändå dubbelt så mycket som i Sverige. I den danska folkräkningen 1901 fanns det 35 500 svenskar i Danmark, som då hade 2 355 000 invånare. Bara i Köpenhamn fanns det över 15 000 svenskar. Antalet svenskar i Danmark hade ökat från drygt 8 200 år 1860 via 33 800 år 1890 till 35 500 år 1901 och i siffrorna ingår ändå inte svenska säsongsarbetare.

Svenskarna på Bornholm

Henning uppehöll sig vid den svenska invandringen till Bornholm, som skildrats litterärt av Martin Andersen Nexø i *Pelle Erövraren*. Emigrationen dit började omkring 1850, kulminerade i mitten av 1870-talet och upphörde i stort sett vid förra sekelskiftet. Den första reguljära ångbåten Rønne-Ystad-Köpenhamn startade 1866. 75 procent av svenskarna på Bornholm kom från sydöstra Skåne (från nuvarande Simrishamns, Tomelillas, Ystads och Sjöbos kommuner), medan 16 procent kom från Blekinge. Det finns en databas över alla svenska invandrare till Bornholm.

Henning kunde visa på att en anfader från Löderup, Jonas Grønvall, hade lämnat Sverige för Olsker på Bornholm 1888. Och att Bornholms borgmästare Winni Aakerman Grosbøll minsann också räknar skånska anor genom sin farfarsfar, han också född i Löderup 1861. 1890 fanns 2 900 svenskar på Bornholm som då hade knappt 38 800 invånare, m.a.o. 7,5 procent var svenskar. Den svenska invandringen har haft stor betydelse för Bornholms utveckling. Henning menar att svenskarna betytt att Bornholms utveckling fått en frist på 100 år jämfört med Danmark i övrigt.

Edvin Petersen 1890, *Udvandrere på Larsen plads i København*

Svenskar som reste västerut

Svenskar som skulle emigrera västerut reste via Köpenhamn. Man beräknar att det rörde sig om en kvarts miljon och av dem blev nästan 95 000 inte registrerade som emigranter i den svenska folkbokföringen. Den närmaste, billigaste och den enda direkta överfarten till Amerika mellan 1868-1914 gick via Köpenhamn. Det gick en båt från Köpenhamn till New York varannan vecka.

Henning menade att, utöver de svenska utvandrarnas önskan om att få ett bättre liv, var orsakerna till utvandringen en flykt från religiös förföljelse mellan 1852 och 1968 och senare också flykt från den svenska värnplikten. I Danmark infördes religionsfrihet redan 1849. Danskarna hade dessutom en positiv inställning till vidareemigrationen eftersom den gav Köpenhamn intäkter kopplade till utresan. Från Köpenhamn seglade fem rederier med totalt 29 skepp till New York med start 1867 och med dem reste över 75 000 svenska utvandrare.

Mormonutvandringen

Därpå övergick Henning till att berätta om den skandinaviska mormonutvandringen 1852-1900. Under denna period reste nästan 35 000 mormoner från de skandinaviska länderna via Köpenhamn och Liverpool till Utah. Av dem var det 17 300 danskar och 11 000 svenskar. Peter Olsen Hansen (1818-95) död i Utah gav 1851 ut den första icke-engelska utgåvan av *Mormons bok*. Det fanns redan 1852 mormonkompanier i Danmark som leddes av svenskar. 1853 avgick den första mormonbåten *Eideren* från Köpenhamn.

Danska arkiv att söka i

I Statens Arkiver, Rigsarkivet finns Köpenhamns Politi 3 Politinspektorat som innehåller *Skeppsexpeditioner* mellan 1868 och 1935. De innehåller rapporter från samtliga 3 000 avgångar mellan Köpenhamn och New York. Udvandreakivet (www.udvandreakivet.dk) innehåller

Köpenhamns Politis Udvandrerprotokoller. Henning visade på skillnader mellan uppgifter i detta register och de svenska registren *Emigranten Populär* och *Emibas*. Utvandrarprokollen innehåller ca 82 000 svenskar som reser till Amerika med biljett från Köpenhamn och räknar man in även mormonutvandrarna blir totalantalet ca 92 500 svenskar, vilket motsvarar över 25 procent av de svenska utvandrare som reste ut via Köpenhamn.

Avslutningsvis orienterade Henning oss om de danska källor som finns på nätet för emigrationsforskning och svensk invandring till Danmark 1840-1940 och hur man kan söka i *Det Danske udvandrerkiv*. Enklast för läsaren att hitta alla dessa mycket värdefulla tips är gå till Henning Benders webbsida <http://henningbender.dk>. Välj *Svensk invandring til og via Danmark*, välj *Foredrag* och sedan 02.04.2017. Den som vill veta mera om svensk invandring till og via Danmark kan studera litteraturlistan i faktarutan nedan. Mycket nöje.

Ordförande Jan tackade Henning för all den kunskap och värdefulla släktforskningstips som han förmedlat till oss genom sitt föredrag.

Mats J Larsson

Faktaruta

Svensk invandring til og via Danmark av Henning Bender

- Svenska udvandrere via Danmark 1868-1904 i Kulturhistorisk Samarbejde omkring Øresund, Farum 1998
- Svenska utvandrare via Danmark 1868-1909 i "Med Malmö i Minnet". Malmö Stadsarkiv 100 år
- Invandringen fra de skånske landsdele og Småland till Bornholm 1850-1920 Den "glemte indvandring" og internettet. Ale, Historisk Tidskrift
- Svensk invandring til Bornholm 1850-1920 Bornholmske Samlinger 2013
- Utomeuropeisk utvandring från de skånske landsdelarna via Köpenhamn 1852-1873. Del 1 Ale Historisk tidskrift
- Utomeuropeisk utvandring från de skånske landsdelarna via Köpenhamn 1874-1910 Del 2 Ale Historisk tidskrift

En lyckad emigrantforskning med hjälp av bouppteckning

Jag lyckades hitta en okänd far tack vare en bouppteckning för något år sedan. Sporrad av detta lyckades jag lösa ett emigrantfall som jag fick för 5 år sedan.

Gusten Göransson är min brors svärfar och jag har hjälpt honom med släktforskning. Eftersom emigrantforskning är en av mina favoritsysselsättningar så frågade jag honom om inte han hade någon släkt som rest till Amerika. Uppgiften jag fick av Gusten Göransson, var att hitta två syskon till hans farmor Nathalia Göransson som emigrerat till Amerika. Han visste att systern hette Selma och att en ung man som var släkt med henne var på besök i Sverige ungefär 1930 eftersom det finns ett vykort på honom. Han var då runt 15 år och hans namn var Donald, men vem som var hans förälder var osäkert.

Började leta i Sverige

Jag började med att forska i svenska kyrkböcker och fann att föräldrarna var gruvarbetaren Magnus Göransson (1848-1930) och Maria Göransson f. Persdotter (1851-1938). De fick åtta barn men endast tre blev vuxna. Dottern Elvira Natalia Göransson (1884-1930), som är Gustens farmor, stannade kvar i Sverige, fick ett oäkta barn och tog hand om föräldrarna när syskonen gav sig iväg. Syskonen som reste var Selma Paulina Göransson f. 1878 i Höganäs och brodern Albin Edvard Göransson f. 1882 i N Vram. De reste 1896 respektive 1898.

Sökning i Ancestry

Jag hittade att den 17-åriga Selma skulle till New York och att den 16-åriga Albin Göransson också skulle dit, till sin uncle Olson som bodde där. Jag har inte hittat någon person som passar, men ibland påstod invandrare i Amerika att de var på väg till anhöriga. Det gav kanske fördelar vid ankomsten?

I folkräkningen (census) 1900 hittar jag en Selma P Goranson född dec 1878 som invandrade rätt år. Jättebra! Tyvärr lyckades jag inte hitta mer om henne. Brodern Albin Edward var helt försvunnen. Efter ett tag gav jag upp i oktober 2010.

Bouppteckning

Under senaste julen träffade jag Gusten igen och vi började prata om släkten i Amerika och då kom jag på att jag kunde se om jag hittade någon av föräldrarnas bouppteckning. Jag började med fadern Magnus Görans-

son som avled den 12 februari 1930 i Billesholm, S Vram och sökte på Luggude häradsrätt i Arkiv Digital och fann att det fanns avfotograferade bouppteckningar ända fram till 1950. Vissa årgångar finns det även register till, men tyvärr inte för 1930, så det var bara att börja leta. Det är inte säkert att det finns en tidpunkt när bouppteckningen lämnades in och de är inte i någon tidsordning.

Namnbyte

På sidan 175 fann jag plötsligt det jag sökte! Där stod att barnen heter 1) Selma Paulina Andersson f. Göransson, nu i Amerika 2) Rudolph Nelson, född Göransson, nu i Amerika och 3) Natalia Elvira Göransson i hemmet i Billesholm.

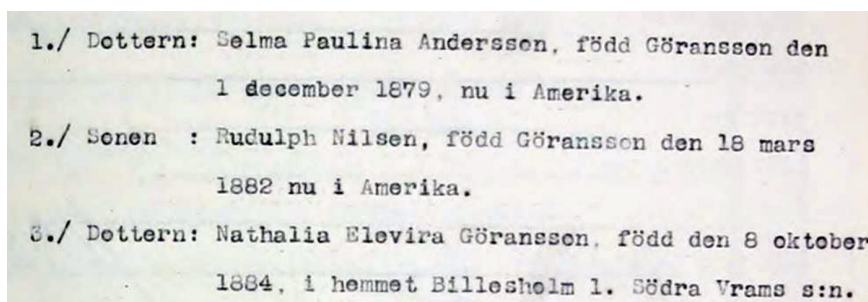
Hurra! Så bra! Jag fick veta att båda syskonen levde i Amerika, att Selma heter Andersson som gift och att Albin Edward Göransson har bytt namn till Rudolph Nelson! Helt otroligt! Inte konstigt att jag inte hittade honom! Jag är mycket förvånad över namnbytet. Hur tänkte han? Ja, det får vi nog aldrig svar på.

Tillbaka till Ancestry

Nu sökte jag på Rudolph Nelson och exakt födelseår. Då fick jag upp kortet från hans värvning till första världskriget! Dessa kort är mycket bra eftersom de har exakt födelsedatum och inte bara ålder som de flesta folkräkningar m.m. På kortet står att Rudolph är ogift, jobbar som Chief Checker och är bosatt i New Orleans. Närmast anhörig är Mrs Anderson, Stamford, Connecticut! Wow! Detta gav mig systemens bostadsort!

Selmas familj

Därefter var det bara att söka på folkräkningen (census) 1920 efter Selma Anderson och jag fann henne direkt! Jag såg att hennes man hette Gustavus Anderson f. 1876 i Michigan men med svenska föräldrar. De har då tre barn; Arthur f. ca 1902, Selma f ca 1905 och Donald f. ca 1914. Där var Donald som var omkring 15 år när han besökte Sverige!

Ur Magnus Göranssons bouppteckning 1930

Dottern Selma var född på Filippinerna och när jag berättade detta för Gusten så visade han ett foto som han hade där det stod Yokohama på baksidan. Det måste vara Selma, Gustavus, Arthur och lilla Selma under deras vistelse i Asien (se bilden här intill). Jag undrar vad de gjorde där? Rudolph Nelson gifte sig med Ella Duco och får sonen Rudolph Nelson jr f. 1921 och dottern Selma Nelson f. 1923.

Ingen tvekan om att det är rätt personer när de använder samma förnamn hela tiden! Jag hittar att Selma gifter sig Muhoberac och därefter fann jag hennes dödsannons: *Selma Louise Nelson Muhoberac, a homemaker, died April 2 at St. Vincent Hospital in Indianapolis. She was 81. Mrs. Muhoberac was born in New Orleans and lived in Indianapolis for the past 10 years. Survivors include three sons, Barry Bernard Muhoberac, Nelson Lee Muhoberac and Bernard Peter Muhoberac Jr., and three grandchildren.*

Nu har jag namn på hennes barn! Jag går in på Facebook och hittar Nelson Muhoberac med barnen.

Jag letade upp telefonnumret till dem och ringde för att kolla att allt stämde. Det var ett mycket trevligt

Selma Andersson f. Göransson med make Gustavus, sonen Arthur och dottern Selma i Yokohama omkring 1906

samtal och därefter har de haft mailkontakt både med mig och sin släkt d.v.s. min svägerska med barn.

Slutsats: Bouppteckningar är en guldgruva om du letar efter släkt som emigrerat!

Lena Ringbrant Ekelund

Släktforskarlag i Sydost

I nnan hanen gol svängde jag benen över sängkanten, för före klockan 7 var jag tvungen att lämna hemmet för att bege mig till *Släktforskarlag i Sydost* som i år genomfördes i Oskarshamn den 1 april. Evenemanget öppnade klockan 10 så då gällde det att vara på plats, uppdukad, uppkopplad och klar för att ta emot alla besökande.

I år var jag ensam representant från DIS-Syd. I Folkets Park i Oskarshamn sammanträdde jag med vännerna och representanterna från vår systerförening, DIS-Småland. I år, liksom tidigare år, hade vi bokat våra bord så att vi, DIS-Syd och DIS-Småland, fanns intill varandra. På så sätt syns vi bättre och kan hjälpas åt, att fånga upp besökarna och med besökarnas alla frågor. Ett bra sätt att samlat kunna informera och demonstrera föreningen DIS alla fördelar och möjligheter.

Släktforskarlag i Sydost, är ett samarrangemang av Blekinge Släktforskarförening, Kalmar Läns Genealogiska Förening, Kronobergs Genealogiska Förening och Person- och Lokalhistoriskt Forskarcentrum i Oskarshamn. I år hade det samlat ett 25-tal utställare, med

Arkiv Digital och Landsarkiven i Lund och Vadstena i spetsen till många lokala släktforskarföreningar och hembygdsföreningar. En eloge till arrangörerna för väl genomfört arrangemang i bra lokaler med tillgång till cafeteria och med fina parkeringsmöjligheter.

Och se, från det att dörrarna öppnades strömmade flera hundra intresserade släktforskare in för att besöka oss utställare. I vår monter var vi alla fullt sysselsatta hela dagen med en jämn ström av besökare, många presumtiva medlemmar, som var intresserade av vad DIS kunde erbjuda och för att få en demonstration av Disgen2016 med kartor och allt, samt av befintliga medlemmar som ville fråga om uppgradering till Disgen2016. Ett och annat fadderärende hann vi också med.

Klockan 16 stängdes dörrarna efter en hektisk dag. Förhoppningsvis hade många intresserade och nyfikna släktforskare fått nya intryck och knutit nya bra kontakter och var nöjda med denna *Släktforskarlag i Sydost*. Även vi utställare begav oss hemåt, efter det att vi plockat ihop vårt pick och pack, också nöjda med dagen.

Staffan Knös

Vanliga frågor (FAQ) – Disgen 2016

Prova på

Kan jag prova på Disgen 2016, utan att köpa det?

Det går bra, du kan ladda ner och installera senaste version av programmet och prova en månad. Därefter måste du köpa en licensnyckel för att fortsätta använda programmet.

Du kan ladda ner programmet här: www.dis.se/disgen.

Måste jag vara medlem i DIS för att prova på Disgen?

Nej, du kan prova på programmet i en månad, men för att köpa programmet behöver du vara medlem i föreningen. Idag är vi cirka 22.000 medlemmar.

Finns det någon handledning eller beskrivning av programmet?

Ja, den finns på hemsidan, www.dis.se/handledning-disgen.

Är det några begränsningar i Disgens funktioner när jag provar det?

Nej, alla funktioner är tillgängliga under testperioden.

Vad händer när provomånaden är slut?

Du ombeds att köpa en licensnyckel, för att kunna fortsätta använda programmet.

Vad händer efter provotiden med det jag skrivit in i programmet?

Det finns kvar, och du kan börja använda det igen när du köpt licensnyckel, och aktiverat den i programmet.

Måste jag installera om programmet när jag köpt licensnyckel?

Nej, det behövs inte.

Var kan jag få hjälp?

Det finns online-hjälp i programmet, och handledningen finns på hemsidan. Du kan även ställa frågor i DIS Forum www.dis.se/dis-forum eller kontakta en fadder www.dis.se/fadder-lista.

Installation

Hur installerar jag Disgen?

Du laddar ner programmet från hemsidan www.dis.se/disgen och installerar det. Beroende på vilken Windows-version du har görs detta på lite olika sätt. När du startar Disgen första gången skapas en datamapp med en databas.

Finns det någon installationsanvisning för Disgen 2016?

Det finns en installationsanvisning här: www.dis.se/install-anvisning.

Vilka Windows-versioner fungerar Disgen 2016 på?

Windows Vista, Windows 7, Windows 8 och Windows 10. 32-bit eller 64-bit spelar ingen roll.

Licenshantering

Hur fungerar Disgens licenshantering?

Det står bäst beskrivet här: www.dis.se/licenshantering.

Hur köper jag Disgen?

Det står bäst beskrivet här: www.dis.se/licenshantering.

Du köper en licensnyckel här: medlem.dis.se/avi/disgen.

Är du inte redan medlem i DIS måste du först betala medlemsavgift.

Vad kostar Disgen?

Det står här: www.dis.se/licenshantering.

Hur levereras licensnyckeln?

Licensnyckel skickas som ett mail till din mailadress.

Hur lägger jag in licensnyckel i programmet?

Det gör du under Hjälpa>Aktivera Licens i programmet's menyrad.

Vanliga frågor (FAQ) – Disgen 2016

Hur skall jag förvara licensnyckeln?

Maillet med licensnyckeln bör du förvara någonstans på din dator.

Vad gör jag om jag har blivit av med min licensnyckel för Disgen 2016?

På denna sidan **medlem.dis.se/download**, kan du hämta din licensnyckel igen.

Vad händer om jag installerar om Disgen?

Din nyckel ligger normalt kvar på datorn efter en avinstallation eller ominstallation av Disgen. Du behöver inte mata in den på nytt.

Jag har två datorer, kan jag använda samma licensnyckel på båda?

Ja, du kan installera programmet på flera datorer i ditt hem, och använda samma licensnyckel.

Komma igång

Disgen är nytt för mig, hur kommer jag igång?

Du börjar med att registrera en person, t.ex. dig själv, i meny-raden Skapa>Obesläktad man eller kvinna, vad du vet om personen. Därefter registrerar du föräldrar, partners och barn, osv.

Läs mera i handledningen: **www.dis.se/komigang**.

Jag har redan min släkt i ett annat program, hur får jag in det i Disgen 2016?

I de flesta andra program finns möjligheten att exportera dina data till en Gedcom-fil. Denna kan du importera i Disgen 2016. Se i handledningen: **www.dis.se/gedcom-import-start**.

Jag har redan registrerat släkt i Disgen 8, hur överför jag det till Disgen 2016?

I Disgen 2016 finns en funktion för att konvertera dina datamappar i Disgen 8 över till Disgen 2016. Fungerar för alla versioner av Disgen 8. I samband med konverteringen sker en del kontroller, som resulterar i en logglista. Studera den! Dina gamla datamappar måste finnas på samma dator. Läs informationen i handledningen: **www.dis.se/konvertera-disgen8**.

Hjälp och support

Finns det någon hjälpfunktion i programmet?

Ja, tryck F1-tangenten. Då öppnas ett separat hjälp-fönster med information om det du håller på

med. Du kan också använda Hjälp>Sök hjälp om (i menyraden upptill), för att söka på någon speciell funktion eller något speciellt begrepp.

Var hittar jag handledningen för Disgen 2016?

Den finns på hemsidan: **www.dis.se/handledning-disgen2016**.

Jag hittar inte det jag letar efter i handledningen.

Det finns en innehållsförteckning här: **www.dis.se/innehallsfor-teckning**.

Du kan även använda förstoringsglasat uppe i övre högra hörnet på hemsidan. Skriv ett eller flera ord som sökbegrepp.

Support – Fråga en fadder.

DIS supportorganisation består av ett 70-tal faddrar, som ger medlemssupport inom olika områden, dels avseende våra egna produkter och tjänster, dels för vissa andra program och plattformar. Kontakta närmaste fadder så hjälper han dig vidare. Lista över faddrarna finns dels i Diskulogen, dels här på hemsidan: **www.dis.se/fadder-lista**, samt för DIS Syd på sista sidan i ***DIS-kutabelt***.

Vanliga frågor (FAQ) om Disgen 2016?

Disgen: **www.dis.se/faq-disgen-2016**

Kartor: **www.dis.se/faq-kartor-2016**

Bilder: **www.dis.se/faq-bilder**

Konvertering: **www.dis.se/faq-disgen-2016-konvertering**

Torgny Larsson

Fadderkoordinatör DIS

torgny@dis-syd.se

Släktforskarlag på Malmö Stadsarkiv den 1 april

Lördagen den 1 april i anslutning till sin årsstämma arrangerade Skånes Släktforskarförbund tillsammans med Malmö Släktforskarförening en släktforskarlag på Malmö Stadsarkiv. Ett antal företag och släktforskarföreningar fanns på plats med information om sina socknar, böcker och CD-skivor och gav råd och tips om släktforskning. DIS-Syd fanns naturligtvis på plats bl.a med Anders Lindberg, som nedan lägger ut texten.

Det gavs också två föredrag med det gemensamma temat *Försvenskningen av Skåne - Vad hände?* som under tecknad passade på att besöka.

De svenska soldaterna och deras familjer under det Stora Nordiska kriget 1700-1721

Föredragshållaren hette *Astrid Wallin Heinesen*, en prästdotter från Skurup, som bott i Tyskland under många år. Astrid inledde med att hennes far varit forskare och hon har tagit vid efter honom.

Astrids perspektiv i föredraget var den vanlige svenske soldaten. Hon utgick från slottet Vittskövle,

Vittskövle slott

med 100 rum, som 1700 ägdes och brukades av Margareta von Ascheberg (1671-1753), en då 29 årig änka med fyra barn. Hennes avlidne make Käll Kristoffer Barnekow (1663-1700) hade lovat kungen Karl XII 200 soldater mot att han skulle få bli

överste. Som änka blev det Margaretas skyldighet att uppfylla makens löften till kungen. Karl XII avslog hennes begäran att få slippa. Hon hade därmed att svara för utrustning av soldater med stövlar, uniformer, kruthorn och nattmössor (!) och dessutom utrustning till soldaternas hästar. Hästarna däremot köptes på plats i främmande länder, eftersom de av erfarenhet i stor mängd dog under sjötransporter. Hon lyckades värva alla soldater utom 89 och regementet avreste från Kristianstad 1702 till Karlshamn och Karlskrona för sjötransport till krigsskådeplatserna på andra sidan Östersjön. Sedan deltog hennes soldater i Karl XII:s krig i Polen och Ryssland. Många dog vid Poltava, berättade Astrid.

Karl XI hade skapat indelningsverket som egentligen hette det *ständiga knecktehället*. Det innehöll regler om rotar, rotebönder ochrotekista där den indelte soldatens saker förvarades. Astrid vittnade om ett tingsrättsprotokoll från Röinge, som behandlade en tvist mellan en indelt soldat och han värdfamilj, där soldaten bedömdes vara den som hade tagit vad som inte tillhörde honom och som därför dömdes att mista högra handen.

Så övergick Astrid till att berätta om kvinnornas uppgifter i krig. Den svenska hären under Karl XII:s fälttåg i Baltikum, Polen och Ryssland bestod av ca 30 000 soldater. Till detta antal kom ca 1 500 personer som följde med hären. Den som förde befälet över dessa män, kvinnor och barn kallades *Horväbeln*, enligt Astrid. Under fälttågen överfölls trossvagnarna, som innehöll mat och andra förnödenheter, av uthungrade soldater. Vintrarna var mycket stränga under denna tid och vargar var ett verkligt hot mot trossen. Hären skulle föda sig själv i främmande land. Man beräknar den behövde 30 ton mat om dagen och att hästarna behövde 10 kg foder per häst och dag.

Om en soldat dog hade en soldatänka tolv månader på sig att lämna soldattorpet. Det var hårt för den som redan inget ägde. En del soldatänkor fick stanna kvar på torpet om de kunde gifta sig med den tillträdande soldaten. Systemet kallades *konsivering* och begreppet användes också om nytillträdade präster som gifte sig med prästänkor.

Man räknar med att 25 000 till 35 000 personer ur den svenska armén blev krigsfångar efter slaget vid Poltava och att ungefär 5 000 återvände till Sverige efter, i flera fall lång, krigsfångenskap. Man beräknar då att antalet invånare i Sverige och dess besittningar var

Släktforskardag på Malmö Stadsarkiv den 1 april

ungefär 2 miljoner och att bortemot 200 000 dog under det stora nordiska kriget. Civilbefolkningen dog av svält, pest och andra sjukdomar och soldaterna av sina skador, men också de av svält och olika sjukdomar i fält.

Astrid berättade att nyheten om Karl XII:s nederlag vid Poltava dröjde hela sex veckor innan den nådde Sverige.

Så övergick Astrid till att berätta om de skriftliga källorna om det stora nordiska kriget. Vid den tiden räknar man med att 25 procent av de som bodde i städer var läs- och skrivkunniga, medan motsvarande siffra på landsbygden var 10 procent. Många av breven från soldaterna i fält nådde aldrig adressaten i Sverige. De snappades upp längs vägen av fiendens trupper. Därför finns flera av dessa brev på Rigsarkivet i Köpenhamn.

Astrid fortsatte med Karl XII:s krav på Magnus Stenbock att ställa upp en ny här med 25 000 man och Måns Bocks kapitulation efter slaget Gadebusch 1713. Stenbock fängslades och dog efter fyra år som krigsfånge i Köpenhamn. Och hur det gick till slut med Karl XII:s död vid Fredrikshald 1718 och Armfeldts förfärliga dödsmarsch i snöstormen över gränsfjällen mellan Norge och Sverige på nyåret 1719, kommer vi alla ihåg från skolhistorien, slutade Astrid.

Mats J Larsson

Tre kungar och mellanspel

Tre kungar och mellanspel var titeln på nästa föredrag som hölls av *Sven Rosborn*, med underrubriken Christian IV, Karl X Gustav och Karl XI. Sven Rosborn är arkeolog och museiman och har bl.a. varit anställd som arkeolog på Malmö museer och chef på Malmö stadsmuseum. Sedan 2006 är han innehavare av stol nr 13 i Skånska Akademien.

Sven inledde med **Christian IV**, som regerade i Danmark mellan 1596 och 1648, den danske kung som bl.a. grundlade Kristianstad. Christian är kanske mest känd för att han byggde så mycket, enligt Sven. På bilden av kungen, som Sven visade, bad han oss särskilt observera guldringen i högerörat. Det var sed bland danska sjömän vid den tiden att ha en guldring i örat om man skulle råka drunkna. Ringen skulle färjkarlen som förde de drunknade över Charons flod, enligt sägnen, få som betalning. Sven berättade vidare om Christian IV:s kröning 1596. Det var ett fantastiskt ståtligt kalas med över 2 000 gäster och som pågick i en vecka.

Christian IV lät sedermera bygga renässansslottet Rosenborg i Köpenhamn, Helga Trefaldighetskyrkan

i Kristianstad, också i renässansstil, och Runde Torn. Att han inte bara var en sjöbuse och ett fylllo visade han genom den devis han lät pryda Runde Tårn. Den är på latin och armeniska med symboler som svärd, hjärta och krona och lyder i översättning. *Den rätta läran och rättfärdigheten leder Gud in i hjärtat på den krönte Christian IV.* Den allmändelike dansken tolkade i stället texten till *Doktorn med kniv leder krimskräms in i hjärtat på Christian IV.*

Christian IV startade Kalmarskriget (1611-13) genom belägring av staden Kalmar och tog Kalmar slott med storm. Under hans tid var den danska flottan norra Europas största. Efter den svenska kungen Karl IX:s död fortsatte Kalmarskriget, nu med Gustav II Adolf som Christians motståndare. Gustav II Adolf gick bl.a. in i Skåne och hans soldater härjade och brände i 24 kyrksocknar utan att möta motstånd enligt egen utsago. Gustav II Adolfs taktik att låta sina soldater plundra byar och städer under kriget, tillät inte Christian IV, utan menade, enligt Sven, att uppgörelserna i stället skulle ske på slagfältet.

Christian IV:s beslut att gå med i 30-åriga kriget på den katolska sidan, ledde slutligen till ekonomisk katastrof för landet Danmark, som kom att stå på den förlorande sidan i Westfaliska freden 1648. Hans eftermäle bättrades på genom att Christian framstod som nationens sjöhjälte efter ett sjöslag i Torstenssonskriget mellan Danmark och Sverige. Det stod vid Kolberger Heide i Fehmarns Bält 1644. Kungens flaggskepp träffades av en kanonkula och han skadades svårt av en granatskärva och förlorade bl.a. sitt ena öga. Men kongen reste sig från däckets efter omplåstring och fortsatte striden. Slaget slutade oavgjort men blev ändå en strategisk framgång för Danmark. Den danska folksången *Kong Christian stod ved højen mast* bygger på denna händelse.

Så ägnade sig Sven åt ett av sina **mellanspel**, det skånska odlingslandskapet. Han visade oss på vilka orter och städer som fanns vid medeltidens slut i Öst-danmark och de som finns kvar nu. Alla större orter låg vid kusterna med få undantag. Hela det inre av Skåne var då skogsbeväxt. Vårt nuvarande odlingslandskap är frukten av utdikningsprojekt över landskapet under de senaste tvåhundra åren, sa Sven.

Släktforskar dag på Malmö Stadsarkiv den 1 april

Därpå övergick han till **Karl X Gustav**, eller som Alf Henriksson uttryckt det, *140 kg ilsket fläsk*. Karl X Gustav hann med att föra två erövringskrig mot danskarna under sin korta regeringstid (1654-1660). Det första, där hans trupper, enligt Svens tolkning av källorna, med stor tur kunde marschera över ett isbelagt Bält och som slutade med freden i Roskilde 1658, är välbekant för de flesta. Då förlorade Danmark Skåne, Blekinge, Halland, Bohuslän, Trondheims län och Bornholm till Sverige.

Det andra angreppskriget stod vid Öresund, med bl.a. svenskarnas stormning av Köpenhamn. Då kom Holland, med den starkaste flottan i Europa, att ställa sig på den danska sidan. Flottan seglade in i Öresund mot Köpenhamn och svenskarna besegrades till sjöss. Holländarna ansåg att om Sverige skulle få behärska båda sidorna av Öresund skulle det menligt inverka på deras handel med länderna kring Östersjön. Freden slöts i Köpenhamn 1660 och blev i stort en bekräftelse av freden i Roskilde, men Danmark fick tillbaka Bornholm och Trondheims län och ön Ven, som svenskarna besatt, blev formellt svensk.

Karl X Gustaf blev alltså Skånes nye härskare. Sven hade ingen förståelse för diskussionen om att rytterstatyn av honom på Stortorget i Malmö bör tas bort. Han hann aldrig göra Skåne något ont, enligt Sven.

I nästa *mellanspel* berättade Sven om hur Malmö tog sig ut i slutet av 1600-talet. Ni kan läsa mera om detta på webbsidan www.pilemedia.se.

Så avslutade Sven med **Karl XI** (1655-1697) som var samtida med den danske kungen Christian V (1646-1699). Karl var bara fyra år när han blev kung. Enligt Sven hade den danske och den svenske kungen en del gemensamt, bl.a. att deras mödrar var maktfullkomliga, för att inte säga maktgalna. Så småningom blev de dessutom svågrar eftersom Karl XI gifte sig med den danska prinsessan Ulrika Eleonora (1656-1693), Christian Vs syster. De hade förlovat sig redan 1675 under en period då

Sverige försökte ingå ett neutralitetsförbund med Danmark. Christian V var inte intresserad av detta erbjudande utan förklarade i stället Sverige krig i september samma år. Men både Karl XI och den danska prinsessan stod hårdnackat kvar vid sina löften till varandra och de gifte sig 1680 på Skottorps slott i Halland efter det Skånska kriget.

Sverige förlorade sjöslaget vid Ölands södra udde i juni 1676 när den danska flottan fått holländsk förstärkning. Danska trupper gick i land vid Ystad i slutet av månaden och den danska huvudstyrkan, under ledning av tyska generaler, landsteg vid Råå. Så var det Skånska kriget igång. Helsingborg och Ängelholm togs av danskarna utan motstånd och Landskrona efter belägring. De svenska trupperna drog sig tillbaka till Kristianstad som också intogs av danskarna och ockuperades under två år. Med hjälp av trupper som sammankallats norrifrån lyckades den svenska armén vinna slagen vid Fyllebro och Lund 1676 och vid Landskrona 1677.

Malmö belägrades under en månad 1677 och Sven berättade livfullt om hur försvaret av staden gick till och historien om en silverskatt grävdes ned och som återfanns först flera hundra år senare. Då bestämdes att skatten skulle förvaras på Riksarkivet i Stockholm. Där fanns den i många år innan man bestämde att den skulle återbördas till Malmö och dess stadsarkiv. Men då kunde inte hela skatten återfinnas berättade Sven. Vad hade hänt?

Freden efter Skånska kriget slöts i Frankrike 1679. De danske kungen fick som tack en rytterstaty på Kongens Nytorv i Köpenhamn, men så vitt bekant fick *Skånes* befriare Karl XI ingen staty i landskapet, däremot i Karlskrona, slutade Sven.

Mats J Larsson

Vill ni läsa mer om Skånska kriget se www.pilemedia.se/kriget1676.exe.

Skånes släktforskarförbunds stämma

Lördagen den 1 april höll Skånes släktforskarförbund sin ordinarie stämma. Drygt ett åttiototal personer från förbundets medlemsföreningar bevistade stämman i hörsalen på Malmö stadsarkiv. Till mötesordförande valdes Magnus Lindskog (Österlens släkt- och folklivsforskarförening) och under hans ledning kunde punkterna på dagordningen klubbas igenom med ackuratess.

Till nya medlemmar i styrelsen valdes Kent Hektor (Ystadbygdens släkt- och folklivsforskarförening), Solveig Stenvåg (Kävlingebygdens släktforskarförening) och Yvonne Åkesson (Mellanskånes släkt- och hembygdsforskarförening).

De avgående styrelsemedlemmarna Monica Andersson (Ystadbygdens släkt- och folklivsforskarförening), Bengt Heide (Kävlingebygdens släktforskarförening) och Bengt Malm (Malmö släktforskarförening) tackades av förbundsordförande Hans-Göran Nilsson för sina insatser.

Anders I Andersson

Valberedningens ordförande Lennart Magnusson, Malmö släktforskarförening, (sittande närmast kameran till vänster på bilden) meddelade att de denna gång haft det angenäma problemet att behöva välja bland kandidater som ville ställa upp för nyval till styrelsen.

DIS Syds årsmöte 2017

Ett sextiototal medlemmar hade samlats i Hässleholm liksom de senaste åren till i en lokal som heter Senioren mitt i staden. DIS Syds ordförande Jan Nilsson hälsade oss välkomna till årsmötet innan han lämnade över ordet till dagens föredragshållare Henning Bender, tidigare arkivarie på Rigsarkivet i Köpenhamn och Stadsarkivarie vid arkivet i Aalborg, som berättade om Sydsvensk invandring til og via Danmark. Ett referat av föredraget finns på sidan 4.

Efter föredraget bjöd föreningen årsmötesdeltagarna på kaffe, te och goda smörgåsar. Därpå tog årsmötet sin början. Jan valdes som mötesordförande och Anders I Andersson, föreningens sekreterare, blev mötessekreterare. Lena Ringbrant Ekelund, Klippan och Marie Munke, Örkelljunga valdes som justeringsmän. Jan redogjorde för styrelsens verksamhet 2016 och kassören Marie Munke föredrog den ekonomiska redovisningen. Året hade gett ett underskott på drygt 55 200 kr. I revisionsberättelsen tillstyrktes att styrelsen skulle beviljas ansvarsfrihet för det gångna året. Stämman beslutade att fastställa den föreslagna resultat- och balansräkningen för 2016 och beslöt därefter att ge styrelsen ansvarsfrihet för 2016.

Årsmötet fastställde därefter styrelsens förslag till verksamhetsplan och budget för 2017. Årsmötet

beslutade på valberedningens förslag om en höjning av medlemsavgiften för DIS Syd för 2018, med 20 kr respektive 10 kr för familjemedlem, alltså till 70 kr för helbetalande och 35 kr för familjemedlem. Vidare bestämdes att reseersättning skulle utgå som tidigare enligt statliga normer, f.n. 18:50 kr per mil.

Därpå fattade årsmötet beslut om ändring av § 3 i föreningens stadgar om **Verksamhetsår och revision**. Verksamhetsberättelse ska avlämnas och revision genomföras inom två månader efter verksamhetsårets slut. F.n. stadgas 30 dagar. För att ändringen ska träda i kraft krävs ytterligare ett årsmötesbeslut.

Vid Skånes släktforskarförbunds bokbord gjordes fynd på vårt årsmöte

Innan valen företogs bestämde årsmötet att utöka styrelsen med en ledamot från 2017, totalt ordförande plus sju ledamöter. Jan Nilsson, Staffanstorp, valdes om som föreningens ordförande för 2017. Som styrelseledamöter på två år omvaldes Staffan Knös, Ronneby, Anders Lindberg, Lund och Marie Munke, Örkelljunga samt nyvaldes Lena Ringbrant Ekelund, Klippan. (Bo Lundgren, Kallinge, Kerstin Olsson, Eslöv samt Anders I Andersson, Limhamn har ett år kvar i styrelsen).

Årsmötet uppdrog åt styrelsen att utse tre ombud till Sveriges Släktforskarförbunds årsstämma 2017 i Halmstad, som äger rum fredagen den 25 augusti. Som revisorer utsågs Lennart Bundy, Malmö och Kent Hektor, Ystad (båda nyval). Till revisorssuppleant utsågs Thomas Behrens, Höganäs (också nyval). Årsmötet valde slutligen om Christer Thörn, Perstorp som sammanställande i valberedningen och Gunnar Persson, Höganäs som ledamot.

Vid DIS-Syds styrelses konstituerande sammanträde den 4 maj utsågs Marie Munke till föreningens kassör och Anders I Andersson till dess sekreterare. Som föreningens ombud på Sveriges Släktforskarförbunds årsmöte i Halmstad den 25 augusti utsågs Lena Ringbrant Ekelund, Staffan Knös och undertecknad.

Mats J Larsson

Släktforskar dag i Helsingborg

Lördagen den 28 oktober arrangerar DIS Syd och Släkt & Data DIS-Helsingør en gemensam släktforskar dag i Helsingborg på Träffpunkt Sköldenborg kl. 10 - 15. Detaljprogrammet är inte bestämt ännu, men här följer några hållpunkter.

09.30 Registrering
10.45 Kaffe och kaka
12.00 Serveras smörgåstårter + 1 öl eller vatten
13.45 Kaffe och kaka
15.00 Avslutning

Priset för evenemanget är 150 kr. Det kan delta upp till 50 deltagare med 25 från varje organisation.

Mer information om intresseanmälan, betalning detaljprogram och karta i Helsingborg kommer i slutet av augusti med vårt Nyhetsbrev.

Anders Lindberg

Utbildningsansvarig DIS Syd

anders.lindberg@dis-syd.se

Per Halling - Konduktör i Ängelholm

Jag har alltid vetat att min morfars far Per Halling f. Jönsson var konduktör i Ängelholm, men fram till nu när jag ska skriva denna artikel så visste jag inte mer om hans arbetsliv. Jag började med att söka i kyrkböckerna och därefter hittade jag andra spännande källor.

Kyrkböckerna

I kyrkböckerna fann jag följande; Per föddes 1873 i ett torp i byn Plågan några kilometer utanför Lövestad. Hans far var torparen och muraren Jöns Persson (1847-1923) och hans mor var Else Mårtensdotter (1848-1928). De var åtta syskon i familjen varav Ola, Magnus och Nils utvandrade till Amerika, men det är en annan historia.

Murare och lokputsare

Per följde i sin fars fotspår och började arbeta som murare i Lövestad och det är han även vid 26 års ålder 1899 när han gifter sig med Maria Olsson och de får en son Carl, som blir min morfar. I maj 1901 flyttar muraren

Per Jönsson från Lövestad med familj till Hyllie, Malmö. När han året efter flyttar anges hans yrke som murare och putsare. Lokputsare var ett smutsigt och slitsamt yrke. Man skulle putsa loket både utvändigt och invändigt, tömma sotskåpet, fylla på nytt vatten och kol m.m. så att loket var färdigt för nästa resa.

Stationskarl och packmästare

Nästa yrke var stationskarlens, vars arbetsuppgifter var varierande. De skulle öppna vagnsdörrarna och med tydlig röst ropa ut stationens namn, när tåget anlände till järnvägsstationen. Han skulle ta emot de avstigande passagerarnas bagage och ta dem till bagagerummet. När biljett uppvisats märktes bagaget med nummerlapp och passageraren fick en lapp med samma nummer. Nummerlappen skulle sedan visas upp vid uthämtningen av det inlämnade bagaget. En packmästare följde med tåget och skötte i och urlastning av bagage på olika stationer.

Konduktör

Steget från packmästare till konduktör verkar vara vanligt. Per fick sin första tjänst som konduktör i april 1917 och stationerades i Nässjö för att endast ett halvt år senare förflyttas till Ängelholm och där stannade han resten av sitt yrkesverksamma liv.

Kan man hitta mer fakta om Per Jönsson Hallings yrkesliv?

Jag skickade en förfrågan till Sveriges Järnvägsmuseum i Gävle och fick svar av Christina Engström som har hand om bibliotek och forskarservice. På min fråga om hur man blev konduktör fick jag följande svar:

För de olika befattningar som fanns var det olika reglementen och instruktioner som man skulle kunna. Jag vet inte riktigt säkert hur det gick till, men man kan tänka sig att blev man aktuell för tjänstgöring som t.ex. konduktör och var anställd som stationskarl och man ansågs som lämplig att gå vidare till konduktör gick man nog "bredvid" ordinarie tjänstemän ett tag. De reglementen och instruktioner som gällde för tjänsten skulle läsas in och efter förhör av dessa och hur man ansågs klara sina arbetsuppgifter under uppsyn av ordinarie konduktören kunde man antas som konduktör.

När jag frågade om det kan finnas betyg eller andra handlingar som rör Per Halling så svarade hon:

Du kan pröva med Landsarkivet i Göteborg. De har SJ:s personalakter, tyvärr har det visat sig att det är inte alltid dessa finns kvar. Ibland har den anställda fått dem med sig vid pensioneringen. Arkivet med personalakterna är sorterade efter den stationeringsort personen hade vid pensionering. Kontaktuppgift via mail till landsarkivet i Göteborg: landsarkivet.gla@riksarkivet.se.

Landsarkivet i Göteborg svarade:

Ang. uppgifter om SJ-anställda Per Jönsson Halling: Jag har hittat hans personalakt och den innehåller ca 10 sidor med tjänstebeskrivningar och ett läkarintyg. Skall jag skicka kopior? Jag kan skanna dem för 4 kr. / kopia./ Magnus Hansson

Så fick jag tillgång till Per Hallings personalakt och där hittade jag följande:

1 november 1899 anställs Per som eo stationskarl vid MKJ (Malmö Kontinental järnväg som gick mellan Malmö och Trelleborg) *Det verkar lite konstigt eftersom han ju inte flyttade förrän 1901 enligt husförhålls- och flyttningslängder. Kanske var han där och arbetade före flytten, men han flyttade ju in som murare! Konstigt!*

Befattning (och nummer)	Datum	Tjänstgöringsort	Exposition och handlingsgärning (art, beordring eller förflyttning)	Fr. o. m.	T. o. m.	Antal dagar eller andra
				Datum	Kronor	
Stationskarl	1/11/99	Nässjö	ang. godsmagasin	1/11/99	1/11/99	
			ang. resor	1/11/99	1/11/99	
			ang. resor	1/11/99	1/11/99	
			ang. resor	1/11/99	1/11/99	
Stationskarl	1/11/99	Nässjö	ang. resor	1/11/99	1/11/99	
		Ängelholm	ang. resor	1/11/99	1/11/99	

Han är stationerad i Malmö fram till den 30 november 1902 då han förflyttas till Jordholmen. Där är han eo

stationskarl till den 2 september 1903 och dagen efter blir han ordinarie stationskarl i Jordholmen fram till den 1 oktober 1906. *Konstigt nog är han vagnsmörjare från den 1 januari 1906 till den 31 december 1908.* Den 22 september 1905 bestraffas Per med böter 5 kr för försovning. Det motsvarar 264 kr i dagens penningvärde.

Begäran föresatt	Tiden då försovet begicks	Ändat straff	Tiden för äddmandet	Mening, hel, som äddmandet straffes	Tegemärke för äddmandet	Anmärkingar
1/11/99	1/11/99	5 kr	1/11/99	1/11/99	1/11/99	

Den 1 januari 1909 anställs Per av Statens järnvägar med tjänstgöringsort Malmö. I personakten som då upprättas står att han har fullgjort sin värnplikt 1894-95, han har normalt färgsinne och normal synskärpa. Han har folkskola och är gift. Mellan den 1 januari och den 1 maj år 1909 tjänstgör han i avgående godsmagasin för att därefter vara på avgående resgods till den 31 januari 1911.

Per tjänstgör därefter som spärrvakt fram till den 1 augusti 1912 och går därefter tillbaka till avgående resgods till den 31 december 1916. Den 1 januari 1917 får han sin första anställning som konduktör och det är i Nässjö. Här stannar han till den 31 september då han förflyttas till Ängelholm.

Vid beräkning av tjänst för erhållande av avlönsförhöjning eller pension (i nedanstående antal dagar icke medräknas)												
År	Tjänstledighet som pension				Tjänstledighet				Tjänstledighet som pension		Tjänstledighet som pension	
	Tjänstledighet		Tjänstledighet		Tjänstledighet		Tjänstledighet		Tjänstledighet		Tjänstledighet	
	med avlönsförhöjning för senare eller senare än angivna dagar	med avlönsförhöjning för senare än angivna dagar	med avlönsförhöjning för senare än angivna dagar	med avlönsförhöjning för senare än angivna dagar	med avlönsförhöjning för senare än angivna dagar	med avlönsförhöjning för senare än angivna dagar	med avlönsförhöjning för senare än angivna dagar	med avlönsförhöjning för senare än angivna dagar	med avlönsförhöjning för senare än angivna dagar	med avlönsförhöjning för senare än angivna dagar	med avlönsförhöjning för senare än angivna dagar	med avlönsförhöjning för senare än angivna dagar
1907												
1908												
1909												
1910												
1911												
1912												
1913												
1914												
1915												
1916												
1917												
1918												
1919												
1920												
1921												
1922												
1923												
1924												
1925												
1926												
1927												

1921 var han sjuk med löneavdrag 16 dagar och 1930 deltar han i en kurs i engelska språket och var ledig 5 dagar troligen för detta och 1931 när han blev änklings var han ledig 11 dagar utan löneavdrag.

Den 4 maj 1934 har han erhållit undervisning *angående tillvägagångssättet att till liv återkalla personer, som blivit bedövade genom inverkan av elektrisk ström.*

Den 1 september 1936 går han i pension. Jag har inte hittat när han fick sin medalj, men grann är den!

Allt detta hittade jag i Pers personalakt från Landsarkivet i Göteborg! Nu vet jag mycket mer om min morfars far Per Hallings yrkesliv. Det var verkligen roligt!

Lena Ringbrant Ekelfund

Släktforskningens dag och DNA

I år valde jag att delta i Släktforskningens dag i min hemstad, Kristianstad, lördagen den 18 mars. Dagen firades på biblioteket som ligger i stadens Kulturkvarter. Medlemmar i Kristianstadsbygdens SläktForskarförening (KSF) fanns på plats i släktforskarrummet i bibliotekets bottenvåning. Där kunde släktforskare och den intresserade allmänheten få svar på sina frågor eller köpa litteratur i föreningens boklåda. Två datorer fanns till förfogande för egna sökningar efter anor och undertecknad svarade på frågor om Disgen 2016 och föreningen DIS övriga produkter. Det var en strid ström av besökande under de tre timmar som arrangemanget varade.

Dagen avslutades med ett föredrag om DNA i lilla salen i Kulturkvarteret. Ett hundratal personer hade bänkat sig där för att lyssna på *Christina Sagersten* från DNA Academy. Christina hade fått ersätta Peter Sjölund, som brutit benet, som föredragshållare på Släktforskningens dag både i Malmö och Kristianstad. Något som hon gjorde med den äran.

Christina hade med sig 36 prov-kit för dem som var intresserade av att göra ett DNA-test och de tänkte hon inte ta med sig hem, sa hon. Och det behövde hon inte heller. Kön var lång för att få testa sig efter föredraget.

Hon inledde med att gå genom grundläggande begrepp om DNA såsom; DNA-koden = arvsmassan, Y-dna som ärvs från far till son, Mitokondie-DNA som ärvs från mor till barn och Autosomalt DNA som vi ärver slumpmässigt.

Om du är intresserad av grunderna om DNA och släktforskning kan du studera Peter Sjölund's bok *Släktforska med DNA* som finns både i DIS bokhan-

del och Rötterbokhandeln. Kristianstadsföreningen sålde slut alla sina exemplar av boken vid föredraget. I boken *Svenskarna och deras fäder* av Karin Bojs och Peter Sjölund finns ett kapitel som heter Frågor och svar där de centrala begreppen inom DNA förklaras (sid. 212 ff).

DNA testandet har genomgått en boom från mindre än 100 tester i månaden i mars 2013 till över 1 200 i mars i år. Christina berättade om de fyra företag som f.n. erbjuder DNA-tester; 23andMe, AncestryDNA, MyHeritage och FamilyTreeDNA. 23andMe är inriktat på sjukdomar och kan bara beställas i USA. AncestryDNA är ganska nytt på marknaden och kräver abonnemang medan MyHeritage ännu har en liten databas, så Christinas rekommendation var att avvakta t.v. FamilyTreeDNA är inriktat på släktforskning och finns i Houston Texas. Detta företags tester rekommenderade hon.

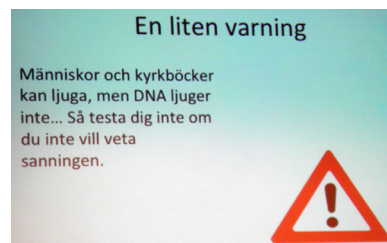
Hur gör du för att testa dig? Jo, beställ och betala ett test-kit på företagets hemsida, testa dig och skicka in resultatet enligt de anvisningar som medföljer. Priset varierar på grund av hur stort test du beställer men minimum är omkring 750 kr. Och sen är det bara att vänta otåligt. Det brukar ta ca en månad.

Resultatet av ditt test tolkar du sedan i *Family Finder* och ditt test jämförs med andras som testat sig. Ju fler som väljer att testa sig, ju säkrare resultat. F.n. ökar antalet matchningar med 40 i månaden och takten fortsätter att öka, berättade Christina.

Den som önskar mera information kan vända sig till Svenska Sällskapet för Genetisk Genealogi *ssgg.se*. Det finns också webbkurser som DNA Academy tillhandahåller om hur du kan tolka resultaten av testen och hur du går vidare, se www.dnaacademy.se. Kurser som heter; Vilket test ska jag välja, Kom igång med Y-DNA, Kom igång med Family Finder m.fl.

Mats J Larsson

Jag vill inte undanhålla er Christinas avslutande varning.

Erbjudande till släktforskarföreningar

DIS Syd erbjuder Släktforskarföreningar i Blekinge, Södra Halland och Skåne **information om Disgen2016** och en kostnadsfri introduktion till de medlemmar som har skaffat programmet.

Vi kommer gärna till era träffar och berättar om vad programmet och DIS kan erbjuda.

Kontakta någon i styrelsen eller en fadder. Kontaktuppgifter finns på sista sidan.

Macspalten

Idagens Spalt är Yngve Naversten, gästskribent.

Samarbete MAC-användare!

Det torde finnas ett signifikant antal personforskare som använder Disgen med Mac-operativsystem OS. Redan för tioåret sedan hade någon utvecklat en *Ur-disgen*, som gick i Mac-miljö. DIS-medarbetare arbetade med detta. En fortsatt bra kontakt med detta har idogt vidmakthållits av Helge Olsson och andra medlemmar i DIS. Under de första åren fanns också en MAC-Disgen-grupp som träffades och utbytte synpunkter och Disgen-programerfarenheter m.m. Efterhand kom Disgen-programering i otakt med Mac OS-utvecklingen. Och arbetet i gruppen falnade.

För att Windows-programanvändare skulle kunna kommunicera i Mac-miljö erbjöd Mac två alternativ: Boot Camp och Parallels Desktop. I första fallet arbetade Mac och Windows sida-vid-sida. Då måste man boota om/starta om mellan respektive applikation. Detta var naturligtvis ofta en klar nackdel. I andra fallet gjorde Parallels Desktop ett virtuellt Windows-OS, som medgav att Mac och Windows var uppe samtidigt. Detta medgav att man kunde *dra* mellan Mac- och Windows-sidorna. Det var ju bra men systemet blev dyrt och klumpigt. Man måste betala för Parallels Desktop och kanske extra Word, Excel, etc. Detta resulterade också i krav på minnesresurser centralt och externt till datorn. Massor av minne gick åt för daglig säkerhetskopiering. Om personforskaren i mellantiden med Disgen bara gjort korta besök i Windows-sidan medförde det en både tidskrävande och minneskrävande kopiering av hela Windows varje gång säkerhetskopiering gjordes. I Mac-systemet skulle det ha exekverats på millisekunder och i praktiken inte krävt någon minnesresurs.

Det finns idag små programstrukturer som översätter enskilda *pekare* från respektive Mac-dito till Windows-dito

(amatörmässigt uttryckt). D.v.s. Mac-applikationen (t.ex. Disgen) märker inte att det inte finns ett Windows i bakgrunden.

WineBottle

programmen är något *trickiga* att installera med applikation som Disgen2016.

Resultatet blir utomordentligt tjugigt! Starta Mac-datorn! Tryck på ikon! Sedan är du inne och kan omgående personforska i miljö identisk som i Windows.

Ovanstående är bara ett exempel på varför en aktivt verkande Mac-grupp är lämplig för att inte säga nödvändig att konstituera. Gruppen kan lämpligen träffas ett ospecifierat antal gånger per år för att debattera program- och forskningsmetodik. Resultaten av dessa diskussioner ska självklart på lämpligt sätt återföras DIS-regionen. Det är tänkbart att det kan vara praktiskt att börja i DIS-Syd. Det kan vara lämpligt att någon ur DIS-Syds ledning i viss mån deltar i grupparbetet. P.g.a. den mycket stora förbättringen i funktionalitet man vinner med Mac, finns anledning för DIS-ledningen att aktivt stödja Mac som en parallellitet till Windows. Att Disgen2016 (och efterföljande versioner) fungerar under Mac OS blir ett marknadsargument för DIS och Disgen.

Vi söker kontakt med personer, som har intresse för och praktisk erfarenhet av Disgen i Mac. I första hand medlemmar i DIS-Syd för att försöka starta upp en MAC-DIS-Syd-grupp för diskussioner och utbyte av erfarenheter. Kontakta Helge Olsson eller Yngve Naversten, yngve.naversten@gmail.com.

Helge Olsson

Mac- och Renunionfadder

helge@dis-syd.se

Vad står det?

Ny handbok i Rötterbokhandeln.

En fråga som ofta dyker upp för både nybörjare och mer erfarna släktforskare är *Vad står det?*. Hur gör man för att lära sig läsa den gamla handstilen? Svaret på detta och många andra frågor hittar du i handboken om handskriftsläsning. För kurs och cirkelledare finns också en studieplan i PDF-format för utskrift. Den innehåller förslag på hur kursboken kan användas i undervisningen. Författare: Ulf Berggren & Elisabeth Thorsell. Medlemspris 230 kr.

Släktforskardagarna

Släktforskardagarna 26-27 augusti 2017

En mässa för både nybörjare och erfarna

Halmstad Arena

SFD2017.se

facebook.com/
SFD2017

HÖSTMÖTE DIS Syd

2017-10-22

Plats: Seniorens Hässleholm

Föredragshållare: Inte bestämt ännu

Tid: 13.00 -16.00

ESLÖV

Plats: Karidal, Tröskevägen 2, parkera på Förenings-
torget

Tid: 13.00 -16.00

Obligatorisk anmälan

Kontaktperson: Kerstin Olsson, kerstin@dis-syd.se,
0733-32 46 48

Kostnad: 40 kr inklusive kaffe, te och smörgås

2017-09-02

DIS-träff

Tema: Anders Larsson går genom grunderna i Dis-
gen2016.

2017-10-07

DIS-träff

Tema: Militärrullorna, vad finns det i dem? Anders
Larsson.

2017-11-25

DIS-träff

Tema: Kartan i Disgen2016 med Lena Ringbrant
Ekelund.

2017-12-02

DISGEN-träff

Tema: Patrik Hansson eller Anders Larsson svarar på
inskickade frågor. Frågorna ska skickas i god tid till
kerstin@dis-syd.se.

HELSINGBORG

2017-10-28

DIS-träff med Slægt & Data DIS-Helsingør

För mera information om träffen se sid 14.

Kostnad: 150 kr, obligatorisk anmälan

Kontaktperson: Anders Lindberg, anders.lindberg@dis-syd.se, 0708-39 79 08

KLIPPAN

Vi planerar för en studiecirkel om grunderna i Dis-
gen2016 med start den 7 september tillsammans med
Åsbo Släkt- och folklivsforskare i deras lokal i Klippan.
Du ska ha skaffat dig Disgen2016 och du använder din
egen dator i cirkeln.

Kontaktperson: Marie Munke, marie@dis-syd.se, 0703-
44 21 12

KRISTIANSTAD

Introduktionsträffar om grunderna i Disgen2016, i
samarbete med Kristianstadsbygdens Släktforskarföre-
ning och Studieförbundet Vuxenskolan. Det blir tre
träffar och du använder din egen dator och du ska ha
skaffat dig Disgen2016. Plats Studieförbundet Vux-
enskolan, Östra Vallgatan 10 i Kristianstad. Träffarna
startar i september. Kontaktperson Mats J Larsson,
mats@dis-syd.se, 044-12 63 91.

RONNEBY

Plats: ABFs lokaler på Kungsgatan 2

Tid: 10.00 - 14.00

Kontaktperson: Bo Lundgren, bo@dis-syd.se, 057-
244 13. Ingen anmälan. Fika serveras till självkostnads-
pris. Höstens tema är hur du använder Disgen2016,
användarerfarenheter och tips.

2017-09-02

DIS-träff

2017-10-07

DIS-träff

2017-11-18

DIS-träff

2017-12-09

DIS-träff

Grunderna i Disgen2016

Vi planerar för en studiecirkel till hösten 2017 om
grunderna i Disgen2016, tillsammans med Studieför-
bundet Vuxenskolan i Ronneby. Det blir fem träffar och
du använder din egen dator i cirkeln. Plats SV i Ron-
neby. Tider bestäms tillsammans med deltagarna och
cirkeln är gratis för våra medlemmar. Kontaktperson:
Staffan Knös staffan@dis-syd.se 070-595 13 38.

SÖLVESBORG

Plats: Folkets Hus, ABF:s lokaler, Bancks väg 6

Tid: 16.00 - 19.00

Kontaktperson: Bo Lundgren bo@dis-syd.se 057-
244 13. Ingen anmälan. Fika serveras till självkostnads-
pris. Höstens tema är hur du använder Disgen2016,
användarerfarenheter och tips.

2017-09-10

DIS-träff

2017-10-10

DIS-träff

2017-11-12

DIS-träff

2017-12-03

DIS-träff

Begränsad eftersändning

Vid definitiv eftersändning retur med
den nya adressen till:

DIS Syd
Porfyrvägen 20
224 78 Lund

B

Hjärtligt välkommen som medlem i DIS Syd

DIS Syd är en ideell förening som startade 1992. Föreningens ändmål är att främja kunskapen om, förståelsen för samt användningen av datorn som redskap i släktforskningen.

När du blivit medlem och har frågor så hjälper vi dig. Vi ställer upp med faddrar och kurser i ditt närområde. Vi hjälper dig att få ut mer av DIS produkter.

DIS Syd är den sydligaste regionföreningen i DIS, Föreningen för Datorhjälp I Släktforskningen. Vi samlar medlemmar från Skåne, Blekinge och södra Halland där fyra av fem DIS-medlemmar även är medlemmar i DIS Syd.

DIS Syd samarbetar med Skånes Släktforskarförbund och de femton lokala släktforskarföreningar som f.n. finns i regionen och vi medverkar ofta i deras olika sammankomster.

Vi anordnar egna arrangemang av olika slag, t.ex utbildningar. Se vårt program på föregående sida. Vi har förstås en egen hemsida för att underlätta kontakt släktforskare emellan, www.dis-syd.se.

Föreningens medlemsblad, **DISkutabelt**, kommer ut fyra gånger per år med användarerfarenheter, tips, programnyheter och föreningsnytt.

Medlemsavgiften i DIS Syd är 50 kr om året, 25 kr för familjemedlemmar. Det förutsätter medlemskap i DIS som kostar 180 kr om året, 90 kr för familjemedlemmar.

Kom med du också och se vad vi har att erbjuda!

Styrelse

Jan Nilsson	Lagerlöfs väg 14	245 32	Staffanstorp	046-255788	jan@dis-syd.se	Ordförande
Marie Munke	Smålandsvägen 38	286 35	Örkelljunga	070-3442112	marie@dis-syd.se	Kassör
Anders I Andersson	Svarvaregatan 6	216 18	Limhamn	0706-849685	webmaster@dis-syd.se	Sekreterare, webmaster
Anders Lindberg	Luzernvägen 1 D	227 38	Lund	0708-397908	anders.lindberg@dis-syd.se	Ledamot, utbildningsansvarig
Bo Lundgren	Avenboksvägen 3	372 52	Kallinge	0735-28 88 25	bo@dis-syd.se	Ledamot
Kerstin Olsson	Östra Ströo 2602	241 91	Eslöv	0733-324648	kerstin@dis-syd.se	Ledamot
Lena Ringbrant Ekelund	Kamrersgatan 17	264 31	Klippan	0435-711060	lena@dis-syd.se	Ledamot
Staffan Knös	Gångbrogatan 2	372 37	Ronneby	070-5951338	staffan@dis-syd.se	Ledamot

Faddrar

Anders Larsson	Mellang 3 A lgh 1103	233 32	Svedala		anders@dis-syd.se	Disgen
Arne Sörlöv	Norra Alnaryd 216	370 33	Tving	0721-505333	arne.s@dis-syd.se	Disgen
Bengt Kjellerström	Östra Vallgatan 41	223 61	Lund	070-2703944	bengt@dis-syd.se	Disgen
Benny Olsson	Göingegatan 26	291 38	Kristianstad	044-331103	benny@dis-syd.se	Disgen
Bo Lundgren	Avenboksvägen 3	372 52	Kallinge	0457-24413	bo@dis-syd.se	Disgen
Carl Strandberg	Limhamnsvägen 18 A	217 59	Malmö	040-232373	carl@dis-syd.se	Disgen
Staffan Knös	Gångbrogatan 2	372 37	Ronneby	070-5951338	staffan@dis-syd.se	Disgen
Torgny Larsson	Östra Hyllievägen 17	216 21	Malmö	040-510766	torgny@dis-syd.se	Disgen
Lotta Sörensen	Nexövägen 27 C	294 35	Sölvesborg	0704-407436	lotta@dis-syd.se	Min Släkt
Helge Olsson	Västergatan 28	231 70	Anderslöv	0410-20002	helge@dis-syd.se	Apple/Mac
Thomas Björk	Jeppas gränd 1	243 30	Höör	077-3788685	thomas@dis-syd.se	Linux, Gramps
Lena Ringbrant Ekelund	Kamrersgatan 17	264 31	Klippan	0435-711060	lena@dis-syd.se	Karthantering Disgen

Övriga funktionärer

Christer Thörn	Perstorp 405	284 92	Perstorp	0709-967687	disbyt@dis-syd.se	Disbytombud, valberedn. ordf.
Kent Hektor	Götgången 18	271 44	Ystad	0411-73205	kent@dis-syd.se	Disbytombud
Ragnar Dyrlund-Kristiansen	Ruriks väg 4	237 31	Bjerrred	0706-800992	ragnar@dis-syd.se	Disbytombud
Mats J Larsson	Lekholms väg 35	291 46	Kristianstad	044-126391	mats@dis-syd.se	Redaktör DISkutabelt

VAR MED I DIS SYD

VAR MED OCH PÅVERKA UTVECKLINGEN

VAR MED OCH HJÄLP DINA SLÄKTFORSKARKAMRATER DÄR DU KAN

